

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z PLASTYKI – KLASA IV

Podstawa opracowania

Nowa podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej obowiązująca od 1 września 2026 r. oraz program i materiały WSiP do plastyki dla klasy IV. Dokument stanowi praktyczne opracowanie wymagań do oceniania i może być dostosowany do statutu szkoły oraz programu nauczania przyjętego w placówce.

Przy ocenianiu nie ocenia się „talentu plastycznego”. Najważniejsze są: samodzielność, zaangażowanie, opanowanie poznanych pojęć i technik, twórcze rozwiązania, kultura pracy oraz postęp ucznia.

1. Ogólne zasady oceniania

Ocenie podlegają: aktywność i zaangażowanie podczas lekcji; znajomość podstawowych pojęć języka plastyki; umiejętność obserwacji i opisywania dzieł; stosowanie poznanych środków wyrazu i technik; samodzielność i pomysłowość; organizacja warsztatu pracy; kultura pracy i poszanowanie prac własnych oraz cudzych; systematyczność i postęp.

2. Wymagania według stopni

Ocena	Uczeń potrafi / spełnia wymagania
Dopuszczająca (2)	Z pomocą nauczyciela rozpoznaje podstawowe środki wyrazu plastycznego; wykonuje proste zadania plastyczne według instrukcji; zna wybrane podstawowe pojęcia; podejmuje próbę obserwacji i opisu dzieła; posługuje się materiałami i narzędziami w podstawowym zakresie; przestrzega najważniejszych zasad bezpieczeństwa i porządku pracy.
Dostateczna (3)	Samodzielnie wykonuje proste prace na zadany temat; rozpoznaje i nazywa podstawowe środki plastyczne, m.in. kropkę, linię, plamę, barwę, fakturę, kształt i kompozycję; stosuje poznane techniki w podstawowym zakresie; potrafi krótko opisać pracę własną i wybrane dzieło; wykazuje podstawową aktywność i dba o warsztat pracy.
Dobra (4)	Sprawnie stosuje poznane środki wyrazu i techniki; świadomie dobiera barwy, linie, kształty, faktury i kompozycję do zamierzonego efektu; potrafi opisać najważniejsze elementy dzieła i wskazać zastosowane środki; samodzielnie rozwiązuje typowe problemy plastyczne; pracuje systematycznie i estetycznie.
Bardzo dobra (5)	Samodzielnie i twórczo wykorzystuje poznane środki wyrazu; eksperymentuje z materiałami i technikami; uzasadnia wybór środków plastycznych; wnikliwie obserwuje i interpretuje dzieła na poziomie odpowiednim dla klasy IV; potrafi ocenić własną pracę i wskazać sposoby jej udoskonalenia; jest aktywny, samodzielny i odpowiedzialny za warsztat.
Celująca (6)	Twórczo i konsekwentnie wykorzystuje wiedzę oraz umiejętności; proponuje oryginalne rozwiązania, eksperymentuje i łączy techniki; samodzielnie rozwija pomysł poza podstawowe wymagania; trafnie posługuje się terminologią plastyczną; potrafi ciekawie uzasadnić własne wybory artystyczne i odczytać sens dzieła; angażuje się w projekty, działania artystyczne lub prezentacje.

3. Szczegółowe obszary i wymagania – klasa IV

A. Język plastyki i środki wyrazu

- rozpoznaje i nazywa podstawowe środki wyrazu plastycznego: punkt, linię, plamę, barwę, kształt, fakturę, światło i cień;
- rozumie, że środki plastyczne mogą tworzyć określony nastrój i znaczenie;
- stosuje linię, plamę, barwę i kształt w działaniach twórczych;
- rozróżnia barwy podstawowe i pochodne oraz potrafi uzyskać wybrane barwy przez mieszanie;
- eksperymentuje z walorem, fakturą i różnymi rodzajami linii.

B. Kompozycja

- rozpoznaje kompozycję jako sposób organizowania elementów na płaszczyźnie;
- tworzy kompozycje z uwzględnieniem układu elementów, wielkości, kierunku, rytmu i równowagi;
- rozpoznaje wybrane rodzaje kompozycji, np. otwartą, zamkniętą, statyczną, dynamiczną i rytmiczną;
- świadomie dobiera układ elementów do tematu i zamierzonego efektu.

C. Barwa, światło i przestrzeń

- rozpoznaje barwy ciepłe i zimne oraz określa ich wpływ na nastrój;
- tworzy kontrasty barwne i stosuje je w pracy;
- rozumie podstawową rolę światła i cienia w budowaniu formy;
- podejmuje próby przedstawiania przestrzeni poprzez wielkość, położenie, nakładanie się form i barwę.

D. Techniki i działania plastyczne

- bezpiecznie i właściwie posługuje się podstawowymi narzędziami i materiałami;
- wykonuje prace rysunkowe, malarskie, wycinankowe, kolażowe, wydzierankowe i przestrzenne odpowiednie do tematu;
- poznaje możliwości papieru, farb, kredek, pastelów oraz materiałów naturalnych lub odpadowych;
- łączy techniki i eksperymentuje z materiałem;
- dba o estetykę, porządek i organizację stanowiska pracy.

E. Sztuka i jej odbiór

- ogląda dzieła sztuki i potrafi wskazać ich podstawowe elementy;
- opisuje dzieło, odwołując się do tematu, barwy, linii, kształtu, kompozycji i techniki;
- wyraża własne odczucia i opinie, odróżniając opis od interpretacji;
- szanuje różnorodność sposobów tworzenia i odbioru sztuki;
- rozpoznaje wybrane przykłady dziedzictwa kulturowego oraz sztuki ludowej, zgodnie z realizowanymi tematami.

F. Twórczość, samodzielność i kompetencje

- podejmuje własne decyzje podczas pracy twórczej;
- potrafi zaplanować prostą pracę od pomysłu do wykonania;
- wykorzystuje inspiracje bez mechanicznego kopiowania;
- potrafi powiedzieć, co chciał przedstawić i jakie środki zastosował;
- współpracuje przy działaniach grupowych i szanuje pomysły innych;
- podejmuje refleksję nad własną pracą i dostrzega postęp.

4. Kryteria oceniania prac plastycznych

Przy ocenianiu konkretnej pracy nauczyciel może uwzględnić: (1) zgodność z tematem i poleceniem; (2) zastosowanie poznanych środków i techniki; (3) pomysłowość i samodzielność; (4) kompozycję i organizację pracy; (5) staranność i wykorzystanie materiałów. Kryteria i ich waga mogą być dostosowane do rodzaju zadania.

5. Dostosowanie wymagań

Wobec ucznia posiadającego opinię lub orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej wymagania dostosowuje się do jego indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych, zgodnie z dokumentacją szkoły. Dostosowanie może obejmować m.in. skrócenie instrukcji, wydłużenie czasu, ograniczenie liczby elementów, wybór techniki, wsparcie w planowaniu pracy oraz ocenianie przede wszystkim postępu i samodzielnego wysiłku.

6. Przygotowanie do lekcji i aktywność

Uczeń powinien mieć przybory i materiały wskazane przez nauczyciela. Brak materiałów nie powinien automatycznie oznaczać oceny niedostatecznej za pracę, jeżeli uczeń może wykonać zadanie przy wykorzystaniu dostępnych środków. Aktywność obejmuje udział w rozmowie, analizie dzieł, ćwiczeniach, działaniach twórczych, projektach i prezentowaniu własnych rozwiązań.

7. Podstawa prawna i źródła

Opracowanie uwzględnia nową podstawę programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej obowiązującą od 1 września 2026 r. oraz materiały WSiP dotyczące plastyki dla klasy IV.

mgr Arlena Przelazła- Matusiak

01.09.2026 r.